

Nieuwsbrief Vrouwenstudies Medische Wetenschappen

Jaargang 14, nummer 4, december 2017

Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs

Welkom & Nieuws uit Nijmegen

Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief van Vrouwenstudies Medische Wetenschappen. In de nieuwsbrief staan weer een aantal interessante publicaties en onderwijs materiaal die wij voor u verzameld hebben.

Al ons materiaal is met een abonnement toegankelijk. Op de laatste pagina van deze nieuwsbrief vindt u meer informatie over het Kenniscentrum SDMO.

Wij wensen u alvast prettige kerstdagen en een gelukkig 2018. De volgende nieuwsbrief zal rond maart verschijnen.

Namens Vrouwenstudies Medische Wetenschappen: Toine Lagro-Janssen, Anouk Peters en Eline van Manen

In dit nummer

- [Welkom & Nieuws uit Nijmegen](#)
- [Agenda](#)
- [Nieuw onderwijsmateriaal](#)
- [Gendersensitieve zorg in de geneeskundige vervolgopleiding](#)
- [Nascholing](#)
- [Activiteiten](#)
- [Interessante publicaties](#)
- [Nieuwe medewerker stelt zich voor...](#)
- [Kenniscentrum SDMO](#)

Agenda

- **20 december 2017**
Promotie Maartje Loeffen: "Mentor mothers in primary care: the implementation of a low threshold intervention in women and children with IPV"
- **9 februari 2018**
Symposium "Ischemic heart disease in women" door het Radboudumc.
[Klik hier om aan te melden](#)
- **18 januari 2018, 15.00-17.00 uur**
Verborgen leed: "preventie en nazorg Vrouwelijke Genitale Verminking".
UMC Groningen.
Aanmelden voor 13 januari 2018 via: rennypolstra@sensenoord.nl
- **23 februari 2018**
Oratie Sabine Oertelt-Prigione
- **6-6-2018**
Symposium 'Het nieuwe Handboek Eetstoornissen' in de Reehorst, Ede.
[Meer informatie](#)

Nieuw onderwijsmateriaal op de website

In het Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in het Medisch Onderwijs zijn de volgende materialen toegevoegd:

Titel	Beschrijving	Auteur
Factsheet sekse/gender en diabetes mellitus	Factsheet over sekse- en genderverschillen bij diabetes mellitus	Gender & Women's Health Radboudumc
Factsheet sekse/gender en rouw – verlies van een kind	Factsheet over sekse- en genderverschillen en rouw: Rouw door vader en moeder na het verlies van een kind	Gender & Women's Health Radboudumc
Factsheet sekse/gender en partnergeweld	Factsheet over sekse- en genderverschillen in het voorkomen, de gevolgen en de risicofactoren van partnergeweld.	Gender & Women's Health Radboudumc
Factsheets 2016-2017	Een bundel met daarin alle factsheets die door Gender & Women's Health Radboudumc gemaakt zijn in 2016 en 2017	Gender & Women's Health Radboudumc
Campagnefilm 'Als het jou overkomt'	Campagnefilm waarin aandacht wordt gevraagd voor de hulp aan slachtoffers van seksueel geweld. De film schetst de realiteit dat seksueel geweld iedereen kan overkomen.	Fonds Slachtofferhulp en Centrum Seksueel Geweld
Seks onder je 25e 2017, samenvatting	Seks onder je 25e 2017 is een grootschalig representatief onderzoek naar de seksuele gezondheid van jongeren van 12 tot 25 jaar in Nederland. Seks onder je 25e is uitgevoerd door Rutgers en Soa Aids Nederland in samenwerking met GGD'en.	Rutgers en Soa Aids Nederland
Gendersensitieve zorg in de geneeskundige vervolgopleiding	E-learning over gendersensitieve zorg voor AIOS interne geneeskunde, gezondheid en maatschappij, huisartsgeneeskunde, cardiologie en psychiatrie	Toine Lagro-Janssen, Anouk Peters i.s.m. AIOS
Dit medicijn is niet (echt goed) getest op vrouwen	Artikel in de Volkskrant over medicatie die niet echt goed getest wordt op vrouwen en de gevolgen hiervan.	De Volkskrant, Michiel van der Geest

Project Gendersensitieve zorg in de geneeskundige vervolgopleiding

Invitational Conference 'Gendersensitief opleiden'

Sinds 15 december 2016 loopt het eenjarige project 'Gendersensitieve zorg in de geneeskundige vervolgopleidingen' dat gefinancierd wordt door ZonMw in het kader van de brede Kennisagenda Gender en Gezondheid. Het doel van dit project is het gendersensitiever maken van de vijf geneeskundige vervolgopleidingen interne geneeskunde, huisartsgeneeskunde, psychiatrie, cardiologie en maatschappij en gezondheid. Onze afdeling Vrouwenstudies voert dit project uit in opdracht van het College Geneeskundige Specialismen (CSG).

Op dinsdag 21 november is de Invitational Conference 'Gendersensitief opleiden' gehouden in het NBC Congrescentrum te Nieuwegein. Het dagvoorzitterschap was in handen van Jan Dirk Beugelaar, vicevoorzitter van het CSG. In het eerste gedeelte van de bijeenkomst hebben de change agents van de vijf vervolgopleidingen inspirerende voordrachten gehouden waarin zij vertelden hoe de opleidingen gendersensitief worden gemaakt. In alle opleidingsplannen en competentieprofielen wordt sekse/gender opgenomen. Daarnaast zullen relevante sekse- en genderverschillen worden geïntegreerd in landelijke opleidingsdagen, in regionaal onderwijs en ook zullen aios op de werkvloer meer gestimuleerd worden om gendersensitieve zorg te bieden. Na de voordrachten kreeg het publiek een voorproefje van de e-learning 'Gendersensitieve zorg in de vervolgopleiding'. Deze komt medio december beschikbaar om te gebruiken binnen alle geneeskundige vervolgopleidingen. Aios van alle vijf vervolgopleidingen hebben meegewerkt aan de ontwikkeling van de e-learning.

In het tweede gedeelte van de bijeenkomst is in subgroepjes nagedacht over welke stappen gezet moeten worden om ook de andere vervolgopleidingen gendersensitief te maken. Genoemde stappen: betrekken van concilium, opnemen van sekse/gender in opleidingsplan en competentieprofiel, aanstellen van change agent die intern de verandering in beweging zet, betrekken van aios, verhogen gendersensitiviteit van docenten en opleiders door aanbieden van cursus 'Teach the Teacher' en bewustwording creëren middels voordrachten op symposia en (verplicht) inzetten van de e-learning 'Gendersensitieve zorg in de vervolgopleiding'.

Nascholing

Trainingsbijeenkomst huisartsen & andere eerstelijns hulpverleners

Als hulpverlener kun je er niet meer omheen: partnergeweld en seksueel misbruik komen veel voor met vaak grote gevolgen voor lichamelijk en psychisch welbevinden. Van alle patiënten die in onze wachtkamers zitten hebben naar (voorzichtige) schatting één op de drie (seksueel) geweld in hun leven meegemaakt.

Voor die patiënten is het van groot belang een huisarts te treffen die weet te signaleren en het gesprek durft aan te gaan.

In dit kader bieden wij, afdeling ELG/Vrouwenstudies i.s.m. Centrum Seksueel Misbruik Gelderland Zuid en Midden, twee thematische toetsgroeponderwijs aan.

1. Partnergeweld, moet ik daar iets mee?

Leerdoelen:

- Bewustwording, achtergrondkennis over geweld in relaties, systeem van geweld
- Oefenen signaleren en bespreekbaar maken
- Informatie meldcode en risicotaxatie

2. Wat moet ik als huisarts doen bij verdenking/na een verkrachting?

Leerdoelen:

- Bewustwording, achtergrondkennis over verkrachting/seksueel misbruik en de gevolgen op korte en lange termijn voor de gezondheid
- Do's en Don'ts na een verkrachting
- Werkwijze Centrum Seksueel Misbruik Gelderland Zuid en Midden

Meer informatie/contact: Toine.Lagro@Radboudumc.nl

Activiteiten

WOMEN Inc. congres 5 oktober

Op donderdag 5 oktober vond het Congres Gender & Gezondheid plaats in de Rijtuigenloods in Amersfoort. Tijdens dit congres deelden meer dan 50 experts op het gebied van (gendersensitieve) gezondheidszorg hun laatste kennis en vertelden ze wat dit betekent voor de dagelijkse praktijk van professionals. Wat zijn de nieuwste inzichten binnen gendersensitieve gezondheidszorg? Welke ontwikkelingen spelen zich af in onderzoek, preventie, diagnose en behandeling?

Niet aanwezig bij het congres maar wel de laatste inzichten weten? Heb je subsessies gemist of wil je gewoon graag nog het een en ander nalezen over een aantal besproken onderwerpen? Dan hebben we goed nieuws! Van alle sessies is namelijk een verslag gemaakt door onze reporters.

[Voor de verslagen, klik hier](#)

(Bron: WOMEN Inc.)

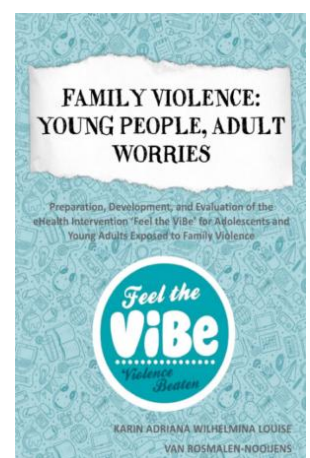
Lustrumcongres Centrum Seksueel en Familiaal Geweld 20 oktober

Op 20 oktober kreeg Toine Lagro de Zilveren Waalbrugspeld uitgereikt voor haar jarenlange verdiensten voor de Nijmeegse samenleving en voor met name slachtoffers van seksueel en familiaal geweld in onze regio. De hulp voor deze slachtoffers wordt verleend in het [Centrum voor Seksueel en Familiaal Geweld in Nijmegen \(SFG\)](#), dat vijf jaar geleden door Toine werd geïnitieerd als tweede centrum voor deze slachtoffers in Nederland. Waar voorheen slachtoffers moeilijk hulp konden krijgen en vaak van het kastje naar de muur werden gezonden, zorgt het SFG ervoor dat er 24/7 één loket is waar alle hulpverlenende instanties praktische en psychologische zorg en ondersteuning bieden. Het centrum biedt meer dan alleen hulp: ook wordt scholing, voorlichting en trainingen voor huisartsen (in opleiding) en andere zorgverleners geboden. Inmiddels zijn er in Nederland vijftien centra voor seksueel geweld. De Zilveren Waalbrugspeld werd door burgemeester Hubert Bruls uitgereikt tijdens het SFG-lustrumsymposium. Tijdens dit drukbezochte symposium werd gesproken over seksueel geweld bij meisjes met ADHD, hoe slachtoffers hun leven na een trauma weer kunnen oppakken, seksueel en familiaal geweld bij de LHBT-groep, het laagdrempelige hulpproject Mentormoeders, het online Feel-the-ViBe project, dilemma's rondom privacy en een pleidooi voor integrale benadering van deze zorg. Bijna 300 deelnemers, van slachtoffers, beleidsmakers tot zorgverleners, kregen daarmee een breed en actueel overzicht van de zorg voor slachtoffers van seksueel en familiaal geweld in onze regio. Het theaterduo Spijker en Hamer zorgde voor een lach en reflectie op het thema.

Promotie Karin van Rosmalen

Op 1 november heeft de promotie van Karin van Rosmalen plaatsgevonden. Ze is gepromoveerd op het onderwerp adolescenten en jong volwassenen die getuigen zijn van familiaal geweld. Ze ontwikkelde en onderzocht een zelfhulp interventie genaamd 'Feel the ViBe' voor deze jongeren. Het proefschrift heeft de titel "Family Violence: Young People, Adult Worries. Preparation, Development, and Evaluation of the eHealth Intervention 'Feel the ViBe' for Adolescents and Young Adults Exposed to Family Violence".

[Lees hier het proefschrift](#)

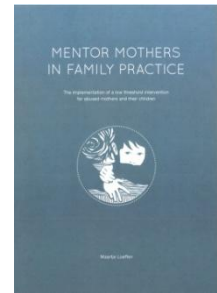

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: www.radboudumc.nl/sdmo of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Proefschrift Maartje Loeffen

Op 20 december zal de promotie van Maartje Loeffen plaatsvinden. Ze gaat promoveren op het onderwerp mentormoeders voor vrouwen en kinderen die partnergeweld ondergaan. Het proefschrift heeft de titel "Mentor mothers in primary care: the implementation of a low threshold intervention in women and children with IPV".

Lees hier het proefschrift

Symposium Het nieuwe Handboek Eetstoornissen

In juni 2018 verschijnt het nieuwe Handboek Eetstoornissen met een omvattend overzicht van de meest recente ontwikkelingen op het gebied van somatische, (neuro-)psychologische en sociale aspecten die een rol spelen in het ontstaan en de gevolgen van verschillende eetstoornissen. Daarbij wordt uitvoerig ingegaan op diagnostiek, risicofactoren, preventie, behandeling en nazorg. Dit boek is mede gebaseerd op de binnenkort te verschijnen Zorgstandaard Eetstoornissen die beschrijft waar goede zorg voor deze doelgroep aan moet voldoen. Voor professionals biedt het nieuwe Handboek een bruikbaar overzicht van de meest recente kennis over eetstoornissen en de vertaling daarvan naar de behandelpraktijk.

Naar aanleiding van het verschijnen van het handboek organiseren Stichting Sympopna en Uitgeverij De Tijdstroom het symposium 'Het nieuwe Handboek Eetstoornissen. Actuele ontwikkelingen in diagnostiek en behandeling'. Tijdens dit symposium worden algemene thema's die voor alle professionals op het terrein van eetstoornissen interessant zijn gecombineerd met verdiepende thema's voor geïnteresseerden op een bepaald gebied. Algemene thema's zijn de epidemiologie van eetstoornissen, genetisch-biologische aspecten, ethische aspecten van zorg en behandeling, participatie van ouders, co-morbiditeit en gezonde voeding. T in de Reehorst, Ede.

Bron: Sympopna.nl/eet

[Lees meer](#)

Interessante publicaties uitgelicht

Onderzoek naar sekseverschillen bij het ontstaan van klachten

Dit jaar begint het onderzoek Sex and Gender Inequalities in Medical Trajectories of Patients with Common Somatic Symptoms – een bijzondere samenwerking tussen het UMC Groningen, de Radboud Universiteit en het Radboudumc. In dit onderzoeksproject wordt gekeken hoe biologische sekseverschillen een rol spelen bij het ontstaan van klachten. Ook wordt onderzocht hoe mannen en vrouwen verschillen in communicatie en het zoeken naar hulp bij klachten. Vrouwen rapporteren meer lichamelijke klachten dan mannen en deze blijven ook vaker medisch onbegrepen. Twee promovendi zijn actief op het onderzoek: Tom Terpstra vanuit Groningen en Ilona Plug vanuit Nijmegen. ELG-onderzoeker, huisarts en SOLK-specialist Tim Olde Hartman is copromotor van beide. Sandra van Dulmen is tweede promotor van Ilona. Bij het project zijn vanuit Eerstelijngeneeskunde ook Peter Lucassen en hoogleraar Gender Sabine Oertelt betrokken.

Campagnefilm 'Als het jou overkomt'

Fonds Slachtofferhulp en het Centrum Seksueel Geweld (CSG) vragen aandacht voor de hulp aan slachtoffers van seksueel geweld. Deskundige hulp is belangrijk, maar slachtoffers weten deze niet altijd te vinden. Om de beschikbare hulp onder de aandacht te brengen, zingt Jennie Lena de Nederlandstalige variant van Lady Gaga's wereldhit 'Til It Happens To You', waarmee ze haar ervaringen met seksueel geweld onthulde. Als onderdeel van de campagne is een videoclip gemaakt. (Bron: www.alshetjouwoverkomt.nl)

[Bekijk de clip](#)

Enquête naar seksuele intimidatie

De faculteit FNWI (Wis- en Natuurkunde), vanuit de werkgroep Gender and Diversity, heeft een enquête naar seksuele intimidatie onder studenten van de faculteit FNWI uitgezet. De enquête bestond uit vragen over de aard van eventuele intimidatie en of de intimidatie gemeld was. De enquête is ingevuld door ruim 600 studenten. Resultaten van dit onderzoek zullen begin 2018 verschijnen.

Artikelen over gender in de Volkskrant

Kort geleden heeft de Volkskrant aandacht besteed aan een aantal onderwerpen: gender in de sport, de invloed van testosteron op mannen en vrouwen, en de werking dan medicatie bij vrouwen.

- [Zo sterk, zo snel - net een man. Testosteron is en blijft splijtzwam in de sport](#)
- [Hoe zit het nou echt met die m/v verschillen?](#)
- [Bent u een vrouw? Pech gehad! u ontvangt veel slechtere zorg](#)

Campagne "Nederland wil de abortuspil!"

De abortuspil kan je nemen als je ongewenst zwanger bent. Deze pil kan veilig en effectief door de huisarts worden voorgeschreven. Toch is het zo dat de abortuspil in het Wetboek van Strafrecht staat. Daardoor is een arts strafbaar als dit medicijn wordt voorgeschreven buiten een abortuskliniek.

Via de Goede Zaak is een petitie opgericht om de abortuspil onder de aandacht van de Tweede kamer te brengen.

[Klik hier](#) om meer te lezen over de petitie of als je de petitie wil ondertekenen.

Nieuwsbrief VNVA

De VNVA heeft haar achtste nieuwsbrief van dit jaar uitgegeven.

[Lees meer](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: www.radboudumc.nl/sdmo of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Nieuwsbrief NOG

De Netherlands Research School of Gender Studies heeft de nieuwsbrief van november gepubliceerd. Hierin staan conferences, lectures, courses, events en calls for papers van universiteiten in Nederland en het buitenland.

[Lees meer](#)

Inaugurele rede prof.dr. Marieke van den Brink

Dit jaar heeft Marieke van den Brink haar inaugurele rede gehouden als hoogleraar Gender & Diversiteit. De titel van haar rede was 'De zevenkoppige draak van ongelijkheid. De rede is via [deze link](#) te lezen.

Sex & Gender in Health Research

Het Canadian Institute of Gender and Health heeft drie e-learnings ontwikkeld over het integreren van sekse en gender in medisch onderzoek. De e-learnings zijn gratis te gebruiken. Na het voltooien van een e-learning ontvang je een certificaat. In de toekomst kan dit certificaat van belang zijn bij het indienen van subsidieaanvragen bij ZonMw programma Gender & Gezondheid.

[Lees meer](#)

Australian Broadcasting Corporation – Let's talk about sex...differences

Een Australisch radioprogramma van 30 minuten waarin gesproken wordt over gender- en sekseverschillen in de gezondheid. Naast het radioprogramma is er ook een artikel geschreven over verschillen in gezondheid en ziekte bij mannen en vrouwen.

[Klik hier voor het radioprogramma](#)

[Klik hier voor het artikel](#)

Factsheet sekse/gender en diabetes mellitus type 1 en 2

Deze factsheet beschrijft de sekse- en genderverschillen bij verschillende aspecten van diabetes mellitus. De factsheet gaat over patiënten met diabetes mellitus type 1 en 2, wat samen het grootste deel van alle patiënten met diabetes mellitus vormt. Het beschrijft sekse- en genderverschillen in epidemiologie, diagnostiek en preventie, risicofactoren, complicaties en comorbiditeiten, behandeling en therapietrouw. Zo krijgen mannen ongeveer even vaak diabetes mellitus type 2 als vrouwen, maar mannen krijgen de diagnose op 3-4 jaar jongere leeftijd dan vrouwen.

Factsheet sekse/gender en rouw na het verlies van een kind

Deze factsheet beschrijft de sekse- en genderverschillen bij verschillende aspecten van rouw. De factsheet gaat over de rouw van vaders en moeders die een kind verloren zijn. Het beschrijft sekse- en genderverschillen in vormen van coping, de rouwreactie en communicatie, de psychologische impact en intimiteit en seksualiteit na het verlies van een kind. Zo hebben moeders een positievere houding tegenover communiceren over de rouw dan vaders. Indien moeders een positievere houding hebben tegenover deze communicatie, hebben ze ook meer tevredenheid binnen het huwelijk.

Factsheet sekse/gender en partnergeweld

Deze factsheet beschrijft de sekse- en genderverschillen bij partnergeweld. Het beschrijft sekse- en genderverschillen in het voorkomen van partnergeweld, de gevolgen van partnergeweld, de risicofactoren voor partnergeweld en de presentatie van partnergeweld.

Factsheet bundel 2016-2017

Dit is een bundel met factsheets die gemaakt zijn door Gender & Women's Health Radboudumc in 2016 en 2017. Alle factsheets gaan over sekse/genderverschillen met betrekking tot bepaalde onderwerpen, zoals hypertensie, COPD, rouw na het verlies van een kind en na het verlies van een partner, diabetes mellitus en partnergeweld.

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: www.radboudumc.nl/sdmo of neem contact op per e-mail:

kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Lees meer interessante publicaties

- [See Vera Regitz-Zagrosek's GenCAD – Gender specific mechanisms in coronary artery disease.](#)
- [Bekker MHJ, van Assen MALM. Autonomy-connectedness mediates sex differences in symptoms of psychopathology. PloS one. 2017;12\(8\):e0181626.](#)
- [Fine C, Dupré J, Joel D. Sex-Linked Behavior: Evolution, Stability, and Variability. Trends in Cognitive Sciences. 2017;21\(9\):666-73.](#)
- [Gould J. Towards understanding the under-recognition of girls and women on the autism spectrum. Autism: the international journal of research and practice. 2017;21\(6\):703-5.](#)
- [Mandy W, Lai MC. Towards sex- and gender-informed autism research. Autism: the international journal of research and practice. 2017;21\(6\):643-5.](#)
- [Special Issue on: Women and girls on the autism spectrum. Autism: The International Journal of Research and Practice. 2017;21\(6\):643-808.](#)
- [Derksen F, Olde Hartman T, Bensing J, Lagro-Janssen A. Empathy in general practice-the gap between wishes and reality: comparing the views of patients and physicians. Family practice. 2017.](#)
- [Nouwens J, Teunissen TAM, Lagro-Janssen ALM. Trombofilie en anticonceptie – meer mogelijk dan gedacht. Huisarts Wet 2017;60\(10\):507-9.](#)
- [Neeteson MA, Lagro-Janssen ALM. Bloedingsproblemen bij IUD-gebruik. Huisarts Wet 2017;60\(10\):512-4.](#)
- [Neeteson MA, Lagro-Janssen ALM. Als schaamhaarverwijdering niet gladjes verloopt. Huisarts 2017;7:368-368](#)
- [S. Klinkhamer, T. Lagro-Janssen, Zelfcontrole van IUD-draadjes niet zinvol. Huisarts Wet 2017; 60\(10\):532-532.](#)
- [E. Zijlstra, G. Esselink, M.L. Moors, S. LoFoWong, G. Hutschemaekers, A. Lagro-Janssen, Vulnerability and revictimization: Victim characteristics in a Dutch assault center, J Forensic Leg Med. 2017 Nov;52:199-207. doi: 10.1016/j.jflm.2017.08.003. Epub 2017 Sep 14.](#)

Nieuwe medewerker stelt zich voor...

Eline van Manen

Mijn naam is Eline van Manen en ik ben student geneeskunde. Ik heb juli 2017 mijn bachelor afgerond en in mei 2018 ga ik beginnen met mijn coschappen. Tijdens mijn wachttijd ben ik werkzaam als student-assistent op de afdeling Eerstelijns geneeskunde, Vrouwenstudies Medische Wetenschappen.

Ik houd me op deze afdeling bezig met verschillende dingen. Zo heb ik voor het Centrum SFG Nijmegen de sociale kaart voor hulpverleners gemaakt en meegeholpen met het jaarverslag. Verder heb ik meegewerkt aan het rapport en het artikel van de NHG over diversiteit in de huisartsgeneeskunde en verschillende factsheets geschreven over sekse gerelateerd aan ziektes of aandoeningen. Ook help ik mee met het maken van deze nieuwsbrief. De afgelopen maanden heb ik al een boel geleerd over sekse, gender, seksueel en huiselijk geweld, en onderzoek doen, wat mij zeker zal helpen tijdens mijn coschappen en met mijn wetenschappelijke stage over een paar jaar.

Lotte Firet

Per 1 november is Lotte Firet gestart als onderzoeker bij Vrouwenstudies Medische Wetenschappen. Vanaf 15 januari gaat ze als aiotho aan de slag met haar promotieonderzoek. Lotte: "Mijn onderzoek bestaat uit een implementatiestudie naar een e-health behandeling voor vrouwen met stressincontinentie. Uit Zweeds onderzoek blijkt dat deze e-health interventie effectief is qua klachtenreductie. Samen met onder andere Pim Assendelft en Doreth Teunissen onderzoek ik of we deze behandeling ook in Nederland kunnen invoeren. Ik vind het fijn om één jaar na mijn afstuderen aan het Radboudumc weer terug te zijn bij ELG."

Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs

www.kenniscentrum-SDMO.nl/sdmo

Wat doet het Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs?

Het Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs (SDMO) ontwikkelt onderwijsmateriaal over sekse en diversiteit in het medisch onderwijs. Dit materiaal is bestemd voor docenten en onderwijscoördinatoren van medische faculteiten in Nederland en België. Daarnaast ondersteunt het Kenniscentrum docenten met het ontwikkelen van lesprogramma's en het bevorderen van hun deskundigheid.

Wat is de meerwaarde van het Kenniscentrum SDMO?

De docenten ontbreekt het niet aan belangstelling maar aan kennis, tijd en gericht onderwijsmateriaal. Het Kenniscentrum SDMO bundelt en stimuleert academische expertise op dit terrein. Activiteiten variëren van het overdragen van pure feitenkennis tot het ontwikkelen van vaardighedenonderwijs.

Voorbeelden van ontwikkeld onderwijsmateriaal zijn een casus bundel met 50 patiëntencasus over sekse en diversiteit in het professioneel handelen, een samengestelde literatuurlijst met abstracts over sekseverschillen in ziekte en gezondheid en een video plus werkboek over sekseverschillen in de somatische gezondheidszorg.

Wat kunt u verwachten van het Kenniscentrum SDMO?

Het Kenniscentrum werkt met een abonnementensysteem. Indien uw faculteit of onderwijsinstelling een abonnement heeft op het Kenniscentrum SDMO kunt u de volgende producten en diensten verkrijgen:

- Actueel onderwijsmateriaal via www.kenniscentrum-SDMO.nl/sdmo
- Vier nieuwsbrieven per jaar met informatie over actuele ontwikkelingen
- Voortdurende ontwikkeling van onderwijsmateriaal
- ConSultancy
- Deskundig individueel advies
- Deskundigheidsbevordering door trainingen (op verzoek)

Hoe krijgt u toegang tot het kenniscentrum SDMO?

Medewerkers van faculteiten of onderwijsinstellingen met een abonnement krijgen een autorisatie om de database met onderwijsmateriaal te raadplegen.

In de database kunt u onderwijs materiaal over sekse en diversiteit zoeken op trefwoorden. Trefwoorden zijn bijvoorbeeld: communicatie, depressie, farmacologie, incontinentie, seksualiteit etcetera. Het onderwijs materiaal bestaat uit verschillende onderwijsvormen zoals zelfstudieopdrachten, hoorcolleges (powerpointpresentaties), casuïstiek, (beschrijving van) audiovisueel materiaal, achtergrondliteratuur en toetsvragen.

De docenten van huisartopleidingen hebben via een landelijk abonnement allen toegang tot het kenniscentrum, hetzelfde geldt voor VnVA-leden en voor docenten Radboudumc, de Erasmusuniversiteit, VUmc en het LUMC.

Meer informatie?

Heeft u vragen of wilt u graag meer informatie over het Kenniscentrum SDMO? Neem dan contact op met de medewerkers van het Kenniscentrum SDMO, tel: (024) 3619106 of kijk op www.radboudumc.nl/sdmo.

Het Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in Medisch Onderwijs is onderdeel van Vrouwenstudies Medische Wetenschappen, Afdeling Eerstelijngeneeskunde, centrum voor Huisartsgeneeskunde, Ouderengeneeskunde en Public Health, Radboudumc. Indien ontvangst van de nieuwsbrief niet meer gewenst is kunt u zich afmelden via kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: www.radboudumc.nl/sdmo of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl